

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/84/2017
Identifikačné číslo spisu: 6017200030
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6017200030.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľa): SOVEREIGN BRAND FOOD DISTRIBUTION s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Rudohorská 33, Banská Bystrica, IČO: 46 356 495, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/8/2017-21 z 15. februára 2017, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie na finančnom orgáne

1. Rozhodnutím č. 103642258/2016 zo dňa 02.08.2016 Daňový úrad Banská Bystrica (ďalej len „správca dane“) podľa § 81 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) zriadil záložné právo k hnutelným veciam žalobcu na zabezpečenie daňového nedoplatku (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

2. O odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil rozhodnutím č. 104230577/2016 zo dňa 04.11.2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

II.

Konanie na správnom súde

3. Žalobou podanou Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) poštou dňa 24.01.2017 prostredníctvom právneho zástupcu AK Pekár s.r.o., so sídlom Kukučínova 24, Banská Bystrica (ďalej

len „advokát“), žalobca žiadal zrušenie prvostupňového aj napadnutého rozhodnutia tvrdiac, že je nepreskúmateľné kvôli nesprávnemu označeniu daňového nedoplatku a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pretože voči žalobcovi bolo vedené konkurzné konanie.

4. Krajský súd zaslal žalobu na vyjadrenie JUDr. Vladimírovi Flíderovi so sídlom Trhová 1, Zvolen, vtedajšiemu správncovi konkurznej podstaty žalobcu ako úpadcu.

5. Správca vo vyjadrení uviedol, že advokátovi žalobcu vypovedal plnú moc na zastupovanie žalobcu listom zo dňa 15.11.2016 a preto advokát podľa správca koná za úpadcu neoprávnené. Preto žiadal, aby krajský súd žalobu odmietol ako podanú neoprávnenou osobou, alternatívne aby sa v konaní ako prerušenom podľa § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze“) nepokračovalo.

6. Krajský súd uznesením č. k. 23S/8/2017-21 zo dňa 15.02.2017 žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

7. Krajský súd dospel k záveru, že predmet konania sa dotýka majetku podliehajúceho konkurzu, žaloba bola podaná po vyhlásení konkurzu, čiže v čase, keď sa súdne konanie môže začať len na návrh správca. V tomto prípade však podal žalobu priamo žalobca - úpadca zastúpený advokátom.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

8. Proti napadnutému uzneseniu podal žalobca prostredníctvom advokáta kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal, aby kasačný súd zrušil uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

9. Ako dôvody kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd:

- nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.),
- rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.),
- podanie nezákonne odmietol (§ 440 ods. 1 písm. j/ S.s.p.).

10. Sťažovateľ trval na tom, že konanie o preskúmanie napadnutého rozhodnutia nie je konaním, ktoré by sa týkalo majetku úpadcu. Podľa neho sa má preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného, čo považoval za základnú funkciu správneho súdnictva, teda predmetom konania nie sú majetkové práva sťažovateľa a nejde ani o incidenčný spor. Podľa neho po prípadnom zrušení napadnutého rozhodnutia bude žalovaný ďalej konať a rozhodovať o daňovom záložnom práve na jeho majetok.

11. Ďalej poukázal na to, že v inom konaní krajský súd konanie neprerušil, hoci išlo o konanie s rovnakými účastníkmi a predmetom konania bolo tiež preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. V tom, že krajský súd podľa neho zastáva protichodné právne názory v rovnakých veciach, videl porušenie princípu právnej istoty a princípu materiálneho právneho štátu.

12. Napokon namietal, že v prípade konania, ktoré sa netýka jeho majetku, správca nie je oprávnený vypovedať plnú moc, preto je plná moc konajúceho advokáta stále platná a účinná. Naopak správca z rovnakého dôvodu nie je ani oprávnený konať v mene sťažovateľa.

B)

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril, že súhlasí so závermi krajského súdu a navrhol zamietnutie kasačnej sťažnosti ako bezdôvodne podanej.

IV.

Právne názory kasačného súdu

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“ alebo „Najvyšší súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/, § 145 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1, ods. 2 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

15. Sťažovateľ sa v podstate domáha prístupu k súdu, keď tvrdí, že jeho správna žaloba bola nezákonne odmietnutá.

16. Podľa kasačného súdu je pre rozhodnutie o kasačnej sťažnosti kľúčová právna otázka, či sa predmetné konanie pred správnym súdom týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho sťažovateľovi (úpadcovi). V prípade, že ide o takéto konanie, je namieste úvaha krajského súdu o nutnosti aplikácie § 47 ods. 5 zákona o konkurze, podľa ktorej v čase podania žaloby už bol oprávnený takúto žalobu podať len správca. Naopak, keby nešlo o konanie, ktoré sa týka majetku sťažovateľa podliehajúceho konkurzu, sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu bol oprávnený konať v tejto veci a krajský súd mal riadne konať o žalobe ako podanej účastníkom správneho konania.

Podľa § 47 ods. 5 zákona o konkurze súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

17. V konaní nebolo sporné, že na majetok sťažovateľa bol vyhlásený konkurz skôr, ako bolo vydané napadnuté rozhodnutie, a tento konkurz trvá.

18. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že mu nie je zrejmé, akým spôsobom by sa mal predmet tohto konania dotýkať majetku podliehajúceho konkurzu, keď výsledkom súdneho konania môže byť len zamietnutie žaloby alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie. Ďalej tvrdil, že meritórne súdne rozhodnutie nebude mať vplyv na existenciu daňového záložného práva zriadeného správcom dane, pretože sa skúma len zákonnosť napadnutého rozhodnutia a po jeho prípadnom zrušení bude žalovaný ďalej konať a rozhodovať o zriadenom daňovom záložnom práve.

19. Kasačný súd dáva sťažovateľovi za pravdu v tom, že ani prípadné zrušenie napadnutého rozhodnutia by bezprostredne neznamenalo zánik záložného práva zriadeného prvostupňovým rozhodnutím, pretože podľa ustanovenia § 81 ods. 1 deviatej vety Daňového poriadku odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu nemá odkladný účinok.

20. Avšak kasačný súd dospel rovnako ako krajský súd k záveru, že aj napadnuté rozhodnutie, keďže potvrdzuje výrok prvostupňového rozhodnutia, ktorým bolo na majetok sťažovateľa podliehajúci konkurzu zriadené záložné právo, sa týka tohto majetku. Od rozhodnutia odvolacieho orgánu, ktoré je výrokom napadnutého rozhodnutia, totiž závisí výrok prvostupňového rozhodnutia, a teda aj existencia záložného práva, proti ktorému sťažovateľ v konečnom dôsledku brojí.

21. Ak sa administratívnym rozhodnutím zriaďuje záložné právo ako vecné právo k určitému majetku, z čoho vyplýva aj možnosť jeho speňaženia a právo na výťažok, nepochybne ide o rozhodnutie, ktoré sa týka tohto majetku. Potom z povahy veci sa tohto majetku týka aj konanie, v ktorom sa takéto rozhodnutie preskúmava (či v administratívnom konaní alebo súdnom konaní), pretože prípadné zrušenie rozhodnutia o zriadení záložného práva by viedlo k zániku tohto práva, ktoré nepochybne zásadne obmedzuje majetkové práva sťažovateľa.

22. Kasačný súd ďalej poukazuje na účel správneho súdnictva, ktoré pri navrhovanom type prieskumu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy nemá slúžiť iba na samoučelnú kontrolu zákonnosti určitého správneho aktu, ale má slúžiť na ochranu subjektívnych práv a právom chránených záujmov osôb.

23. Práva sťažovateľa, ktoré boli dotknuté prvostupňovým rozhodnutím ako i potvrdzujúcim napadnutým rozhodnutím, majú nepochybne majetkový charakter.

24. Kasačný súd netvrdí, že tieto práva si po nastúpení účinkov vyhlásenia konkurzu nezasluhujú ochranu, ale zákon o konkurze zveruje správu majetku úpadcu vrátane vedenia sporov týkajúcich sa majetku podliehajúceho konkurzu výlučne správcovi, a naopak túto správu odníma samotnému úpadcovi.

25. Preto odmietnutie žaloby sťažovateľa krajským súdom z dôvodu, že bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, nepredstavuje porušenie práv sťažovateľa, ktorému zákon o konkurze odňal aktívnu legitimáciu na iniciáciu súdneho sporu.

26. Zodpovednosť za správu konkurzného majetku, nakladanie s ním, ako i za vedenie príslušných konaní pripisuje zákon o konkurze po vyhlásení konkurzu správcovi. Správca sa k správnej žalobe sťažovateľa vyjadril jednoznačne v tom zmysle, že si neželá, aby správny súd o tejto žalobe konal.

27. S ohľadom na vyššie uvedené preto považuje kasačný súd odmietajúce uznesenie krajského súdu za zákonné, a nestotožňuje sa s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci.

28. Rovnako kasačný považuje za nedôvodnú aj osobitnú námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivý proces zo strany krajského súdu.

29. Sťažovateľom uvedené konanie na krajskom súde 23S/81/2016 nie je kasačnému súdu známe, sťažovateľ podrobne neuviedol, preto sa kasačný súd nezaoberal námietkou porušenia princípu právnej istoty.

30. Kasačný súd poznamenáva, že v priebehu kasačného konania mu bolo doručené podanie advokáta, ktorým oznámil skončenie právneho zastupovania sťažovateľa. S ohľadom na to, že aj samotná spôsobilosť sťažovateľa udeľovať plnú moc vo veci súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia bola s poukazom na § 52 ods. 1 a § 44 ods. 1 zákona o konkurze a vyššie uvedené úvahy sporná, v okolnostiach prípadu kasačný súd nepovažoval za zmysluplné a hospodárne ďalej odstraňovať nedostatok zastúpenia podľa § 449 ods. 1 S.s.p. a pristúpil priamo k rozhodnutiu o kasačnej sťažnosti.

31. O trovách konania kasačný súd rozhodol podľa ustanovenia § 167 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi právo na náhradu trov nepriznal vzhľadom na jeho neúspech v kasačnom konaní, a na postup podľa § 168 S.s.p. dôvod nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.